

Tájékoztató az örökségvédelmi bejelentési eljárásról – műemlékvédelem

Bejelentés köteles tevékenységek:

Ha a tervezett tevékenység a kiemelten védett műemléket, vagy a védett műemlék nevesített értékét érinti, bejelentés alapján végezhető

- a) a műemlék homlokzatán és tetőzetén az értékleltárban, illetve a műemléki nyilvántartásban nevesített műemléki értékkel felvett elem megjelenését érintő és érvényesülését befolyásoló
 - aa) szerelvény, tárgy, szerkezet, fényforrás vagy felirat elhelyezése, felszerelése, létesítése bontása és cseréje,
 - ab) az ilyen szerkezet eltakarásának kialakítása, a meghatározott időtartamra szóló kulturális célú reklámok és az építési állványok kialakítása,
- b) műemlék egésze, önálló rendeltetési egysége, vagy a helyiségcsoportja rendeltetés-módosítása,
- c) műemléki környezetben
 - ca) a műemlék megjelenését befolyásoló módon új építmény építése,
 - cb) a műemlék felé eső vagy közterületről a műemlékkel együtt megjelenő nem engedélyköteles új építmény elhelyezése vagy meglévő építmény bővítése, homlokzatának, tetőzetének megváltoztatásával járó felújítása vagy átalakítása,
 - cc) építmény bontása,
- d) műemlék telkén, vagy műemléki környezetben a műemlék jellegét és megjelenését befolyásoló fényforrás elhelyezése, illetve üzemeltetése,
- e) a védett parkban
 - ea) a régészeti módszerekkel történő kutatás,
 - eb) a meglévő kertépítészeti alkotóelemek megváltoztatását eredményező felújítása, új kerti és más építmények, műtárgyak elhelyezése, sportcélú felületek kialakítása,
 - ec) a fás szárú növényzet eltávolítása, telepítése, áttelepítése, lombkorona alakító metszése,
 - ed) a kert térszerkezetét, látványkapcsolatait, terepviszonyait befolyásoló beavatkozás,
- f) védett temetőben és védett történelmi temetőhelyen
 - fa) a védetté nyilvánításról szóló döntésben, illetve a szakértői dokumentációban meghatározott védett értékek és azokon elhelyezett feliratok, díszítmények megváltoztatása,
 - fb) a megjelenést és látványt befolyásoló sírjelek, síremlékek, sírépítmények és egyéb építmények elhelyezése.

Az a), b), e) és f) pontjában meghatározott tevékenység elvégzéséhez az örökségvédelmi hatóságtól előzetes tájékoztatást kell kérni.

A műemléki értéket közvetlenül nem érintő tevékenységek közül bejelentés alapján végezhető

- a) a műemlék telkén a védetté nyilvánításról szóló döntésben, illetve a szakértői dokumentációban nevesített műemléki értékeket nem érintő építmény építése, cseréje, eltávolítása, bontása,
- b) műemléki jelentőségű területen a védett műemléki érték megjelenését érintő és érvényesülését befolyásoló
 - ba) nem engedélyköteles új építmény elhelyezése vagy meglévő építmény bővítése,
 - bb) meglévő építmény közterület felé eső homlokzatának, tetőzetének felújítása vagy átalakítása,
 - bc) meglévő építmény bontása,

- bd) meglévő építmény közterület felé eső homlokzatának 10%-nál nagyobb mértékű eltakarása a kulturális tartalmú reklámok és építési állványok kivételével,
- c) műemlék történeti táj esetében a védett műemléki érték megjelenését érintő és érvényesülését befolyásoló, legalább 6 m² felületű reklám külterületi elhelyezése.

A bejelentés benyújtására vonatkozó előírások:

Bejelentés benyújtásának módja:

A bejelentést a tulajdonos vagy meghatalmazottja jogosult benyújtani. Ha a bejelentést nem a tulajdonos nyújtotta be, akkor a tulajdonos meghatalmazását kell mellékelni, amely tartalmazza a tervezett tevékenység végzéséhez történő, az előírt dokumentáció ismeretében tett és az abban foglaltakkal való egyetértés igazolását.

A bejelentést az ÉTDR-en keresztül vagy személyesen, elektronikus adathordozón kell benyújtani a jogszabály szerinti tartalommal.

Ha a tulajdonos vagy meghatalmazottja az elektronikus adathordozón rendelkezésre álló bejelentését személyesen kívánja benyújtani, azt a területileg illetékes eljáró örökségvédelmi hatóságnál terjesztheti elő. A bejelentést fogadó szerv – a bejelentés adathordozó anyagától függetlenül – a beérkezett iratról hiteles elektronikus másolatot készít, majd a másolatot a bejelentés és mellékleteinek beérkezésekor, de – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – legkésőbb az azt követő munkanapon feltölti ügyintézésre az ÉTDR-be.

Eredeti iratot a szerv csak jogszabály kifejezett előírása esetén őriz meg, minden egyéb esetben azt visszaszolgáltatja a benyújtónak.

A tevékenység tartalmának megfelelően a bejelentéshez **mellékelni kell:**

- tervdokumentáció,
- állapotdokumentáció,
- építéstörténeti tudományos dokumentáció/értékleltár,
- a bejelentés benyújtásával egyidejűleg igazolni kell, hogy a településrendezési és építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló kormányrendeletben előírt esetekben az építészeti-műszaki tervtanács szakmai véleményét adott,
- ha a bejelentést nem a tulajdonos nyújtotta be, akkor a tulajdonos meghatalmazását kell mellékelni, amely tartalmazza a tervezett tevékenység végzéséhez történő, az előírt dokumentáció ismeretében tett és az abban foglaltakkal való egyetértés igazolását.

Az eljárás lefolytatása

Ügyintézési határidő: 10 nap

A hatóság a műemléket érintően a bejelentést jogszerű hallgatással tudomásul veheti, vagy jogszabálysértés esetén a tudomásulvételt megtagadja, és a tervezett tevékenység elvégzését hivatalból megtiltja. A hiányos bejelentés nem minősül a jogszabálynak megfelelő bejelentésnek.

A hatóság a bejelentést – az ÉTDR-ben való érkeztetését követő első munkanaptól számított tíz napon belül – jogszerű hallgatással tudomásul veszi és a tudomásulvétel tényét hatósági bizonyítvánnyal igazolja, ha a tulajdonos vagy meghatalmazottja a bejelentésben kéri a tevékenység tudomásulvételének írásba foglalását.

Ha a tervezett tevékenység csak **kikötésekkel vehető tudomásul**, a hatóság a tudomásulvételtől döntést hoz.

A hatóság a végezni kívánt tevékenységet – a bejelentés beérkezésétől számított tíz napon belül hozott – határozattal **megtiltja**, ha a tervezett tevékenység

- a) szakszerűtlen, vagy
- b) az érintett műemléki érték
 - ba) épségének vagy jelentőségének veszélyeztetésével jár,
 - bb) jellegét sértő módon megváltoztatja,
 - bc) helyreállíthatatlan sérülésével fenyeget, vagy
 - bd) méltó használatát nem szolgálja, illetve
- c) műemlék érvényesülését és megjelenését gátolja,
- d) műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet, műemlék történeti táj esetén a jogszabályban meghatározott követelményeket nem teljesíti, vagy
- e) jellege vagy célja a bejelentés tartalmából nem ítélni lehet meg.

Ha a bejelentés nem felel meg az e jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeknek, a bejelentés vagy a melléklete hiányainak megjelölése mellett a hatóság öt napon belül tájékoztatja arról, hogy a bejelentés nem megfelelő és figyelmezteti a tulajdonost vagy meghatalmazottját a tevékenység bejelentés, illetve tudomásulvétel nélküli elvégzésének jogkövetkezményeire.

A hatóság a műemléken tervezett tevékenység esetén, a döntése meghozatala során az alábbi szempontok érvényesülését mérlegeli:

- a) a méltó használat,
- b) a hasznosításból, használatból eredő veszélyeztetés elkerülése, minimalizálása,
- c) a fizikai valójában történő megőrzés,
- d) az építészeti minőség és illeszkedés,
- e) a hagyományos anyaghasználat,
- f) a szakszerűség,
- g) a gazdaságos fenntarthatóság, továbbá
- h) a nevesített műemléki érték hiteles és meghatározó módon történő megjelenése

A hatóság a bejelentés alapján megvizsgálja, hogy

- a) a tervezett vagy megvalósult tevékenységgel érintett műemlék védettségére és azonosítására vonatkozó adatok megegyeznek-e a közhiteles nyilvántartás adataival,
- b) rendelkezésre áll-e a védett műemléki értékre vonatkozó értékleltár, illetve építéstörténeti tudományos dokumentáció,
- c) a tervezett vagy megvalósult tevékenység
 - ca) érint-e az értékleltárba felvett értéket, azt roncsolja-e, műemlék esetén annak érvényesülését befolyásolja-e,
 - cb) megfelel-e a Kötv.-ben, valamint az e rendeletben meghatározott követelményeknek, továbbá
 - cc) műemlék esetén megfelel-e a védetté nyilvánítás céljának,
- d) a benyújtott dokumentáció megfelel-e az e rendeletben meghatározott követelményeknek,
- e) az érintett műemléki érték

- ea) a régészeti örökség elemeként, vagy
- eb) tartozéka, alkotórésze révén a kulturális javak körében is védett-e.

A hatósági eljáráshoz készült értékleltárt, az építéstörténeti tudományos dokumentációt, a kerttörténeti tudományos dokumentációt, a szakértői dokumentációt, a beavatkozást követő állapotdokumentációt, a kutatási dokumentációt, a restaurálási dokumentációt, tervdokumentációját, sajátos tervét a hatóság a döntést követően elektronikus úton teljeskörűen megküldi a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központnak.

A bejelentés hatálya:

A hatóság által tudomásul vett tevékenységet a bejelentés beérkezését követő tizenötödik naptól számított egy éven belül lehet megkezdeni. Ha a bejelentésben megjelölt tevékenységet a bejelentéstől számított egy éven belül nem kezdik el, a bejelentést meg kell ismételni.

A bejelentésköteles tevékenység a bejelentés beérkezését követő tizenötödik naptól végezhető, ha a bejelentés hiánytalan és azt a hatóság nem tiltja meg.

Tevékenység folytatására vonatkozó általános előírások:

A végezni kívánt tevékenység tervezett megkezdését és befejezését a hatóságnak be kell jelenteni.